

Teorema 4.4. (Lema Fatua.)

Neka su funkcije $f_n : X \rightarrow [0, \infty]$, $n \in \mathbb{N}$, merljive. Važi

$$\int_X (\liminf_{n \rightarrow \infty} f_n) d\mu \leq \liminf_{n \rightarrow \infty} \int_X f_n d\mu$$

Dokaz: Podsetimo se, $\liminf_{n \rightarrow \infty} f_n = \sup_{k \in \mathbb{N}} \left(\inf_{n \geq k} f_n \right)$. Neka je

$$g_k(x) = \inf_{i \geq k} f_i(x), \quad x \in X.$$

Jasno, $(g_k)_k$ je rastući niz funkcija koji konvergira ka $\sup_{k \in \mathbb{N}} g_k$.

Važi

$$g_k \leq f_n, \quad n \geq k \quad \text{te je} \quad \int_X g_k d\mu \leq \inf_{n \geq k} \int_X f_n d\mu, \quad k \in \mathbb{N},$$

$$\int_X g_k d\mu \leq \sup_{k \in \mathbb{N}} \inf_{n \geq k} \int_X f_n d\mu = \liminf_{n \rightarrow \infty} \int_X f_n d\mu. \quad (4.6)$$

Niz $(g_k)_k$ je rastući i važi da je $g = \lim_{k \rightarrow \infty} g_k$ merljiva funkcija. Na osnovu Teoreme 4.2 sledi

$$\int g_m d\mu \rightarrow \int g d\mu, \quad \text{kad } m \rightarrow \infty.$$

Kako je $\lim_{k \rightarrow \infty} g_k = \sup_{k \in \mathbb{N}} g_k$ i na osnovu (4.6)

$$\int_X g d\mu \leq \liminf_{n \rightarrow \infty} \int_X f_n d\mu,$$

sledi

$$\int_X (\liminf_{n \rightarrow \infty} f_n) d\mu \leq \liminf_{n \rightarrow \infty} \int_X f_n d\mu.$$

Primer 4.3. Posmatrajmo prostor Lebegove mere $(\mathbf{R}, \mathcal{L}, m)$ i niz funkcija $f_n = \kappa_{[n, n+1]}$. Tada je $\int_{\mathbf{R}} f_n dm = 1$ za sve $n \in \mathbb{N}$, ali je $\liminf_{n \rightarrow \infty} f_n = \lim_{n \rightarrow \infty} f_n = 0$, te je $\int_{\mathbf{R}} \lim_{n \rightarrow \infty} f_n dm = 0$. Dakle, u lemi Fatua važi striktna nejednakost:

$$0 = \int_{\mathbf{R}} \lim_{n \rightarrow \infty} f_n dm \not\leq \lim_{n \rightarrow \infty} \int_{\mathbf{R}} f_n dm = 1.$$